

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petite vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uradništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uradništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Katoliški shod.

II.

Kakor smo že zadnjič dokazali, ni bil katoliški shod drugoga nič, kakor shod duhovnikov, ki je novič izpričal, da se je duhovniška kasta organizirala kot politična stranka, in da hoče vse javno življenje potlačiti pod svoj podplat.

Vzlic temu, da se je vršil ta duhovniški shod v znamenju najpodivjanejšega fanatizma, v znamenju besnega sovraštva proti vsem drugim stanovom, iz katerih obstoji narodni organizem, vzlic temu se je na njem pokazal pojav, ki ga moramo s svojega stališča samo z veseljem pozdraviti. Razodela se je namreč na tem shodu dekadenca, ki je zavladovala v duhovniški stranki, pokazali so se vsi znaki propadanja, duševnega in moralnega propadanja. Ta dekadenca se spozna iz nivo-a vseh razprav, ki so se vršile, in spozna se po vodilnih osebah vsega shoda.

„Slovenec“ je klasična priča za to, da so bile resnično verske zadeve na tem shodu katoliškega duhovništva popolnoma postranska stvar, za katere se živ krst ni resno zmenil. Celo v odseku za krščansko življenje se je samo s plesnivimi frazami drapiralo bistvo vseh razgovorov: kako treba ljudstvo organizirati, da se ne bo moglo utrgati s farovške verige, in da bo brezpogojno pokorno blagoslovljenemu gospodarju. V ostalem pa je katoliški shod puščal religiozne zadeve popolnoma v nemar in se bavil samo s političnimi stvarmi. Seveda se je to pokrivalo vse z verskim plaščem, ali kdor mirno in brez predsodkov prečita vse to, kar je „Slovenec“ sam poročal o govorih na tem shodu, tisti se prepriča, da se je tu zopet jedenkrat z brezstidnim cinizmom zlorabljala vera v zgolj posvetne namene.

V resnici se je na shodu govorilo še veliko ostreje in dokaj nesramnejše, nego je poročal „Slovenec“. Prostota in trivialnost sta triumfirali, mesto argumentov se

je čulo psovanje, in čim strastnejši in podlejši so bili napadi, čim surovejše je bilo natolcevanje, toliko navdušenjše je vriskala na shodu zbrana, skrivnostno-sladko ginjena tolpa.

Katoliških shodov se je v raznih deželah že dosti vršilo, ali to se lahko reče, da ga še ni bilo katoliškega shoda, na katerem bi se bila dostojnost tako teptala, kakor pri nas, na katerem bi se bilo prodajalo tako usmiljenja vredno duševno uboštvo, in na katerem bi se bilo na tako frivolni način fruktificirala vera v spekulativne svrhe kakor pri nas. Razprave na našem katoliškem shodu so bile prave parodije na razprave na drugih katoliških shodih. Če se te razprave in ti govori primerjajo samo z govori, ki so se čuli na katoliškem shodu v Zagrebu, potem se vidi, da je slovenski katoliški shod bil slavje najnižjega obskurantizma, in da se je gibal na takem nivo-u, da bi se ga morala katoliška cerkev prav za prav sramovati.

In to je gotovo znamenje propadanja, zakaj samo ljudje, katerim se majoje tla pod nogami, samo ljudje, ki so sami izgubili zupanje v moč svojih načel, v privlačno silo svojih idej in v prepričevalnost svojih argumentov, samo taki ljudje ne skušajo mase prepričati, nego jo s krikom in z vikom, z natolcevanjem in zasramovanjem preslepiti in jo fanatizovati.

Nizki nivo, na kateri je padel katoliški shod, pa se ne zrcali samo v vseh govorih, kažejo nam ga tudi osebe, ki so na tem shodu zvonec nosile, tiste osebe, ki nam jih je shod predstavil kot voditelje klerikalne stranke. Povsod in vselej dajo strankam značaj in določijo smer vsemu delovanju in nehanju, ne pristaši, ne masa, ampak posameznih oseb krepka individualnost. Ako je združena z višjo izomiko in osebno integriteto, potem je to tudi povse naravno in stranki ter njeni stvari koristno, ali gorje stranki, ki ima za voditelje može, o katerih se to ne da reči, kjer ima vodstvo v rokah spekulante in rabulisti.

Prav v osebah vidimo vso klavno dekadenco klerikalne stranke. Poleg našega neresnega, samega fanatizma popolnoma zaslepljenega škofa in njegovih duhovnikov nastopili so na shodu kot voditelji klerikalne stranke može kakor Šusteršič, Vencajz in Schweitzer. Ti može so dali shodu signaturo, in njihov nastop oznanja najbolje, kam je prišla klerikalna stranka, kako globoko je padla ta naša duhovščina, in da je treba le nekoliko spekulativnega farizejstva, in že ima podjeten človek vse to klerikalstvo v žepu. Kar dela nastopanje teh treh može posebno ostudno, je tisto hinavsko pridigovanje, tisto neprestano citiranje svetega pisma, in tisto večno vzdihovanje: Kristus, Kristus, Kristus. Če je Kristus res rekel farizejcem: „Vsi oni, ki me kličejo „Gospod, gospod“, ne pridejo v nebesa“, potem mora hudič vzeti Šusteršiča, Vencajza in Schweitzerja s kostmi in s kožo vred, tolikrat so Kristusa po nemarnem zapletli v svoje govore. Presedalo je to celo nekim duhovnikom tako, da je jeden izmed njih demonstrativno zapustil shod, rekši: „Če tak človek govori o Kristusu, je to tako, kakor če govori mešetar o poštenju pri konjski kupčiji.“

Res, daleč je prišla klerikalna stranka, da može, kakor so deželni glavar Detela, ali Jelovšek ali Modio in drugi, postavlja v ozadje, naprej pa rine ljudi Vencajzovega kalibra. Mogoče je to samo v stranki, kjer poštenje in značajnost nimajo nobene veljave, kjer se oeni samo slepa strast in podivjanost, in kjer izreki, kakor je bil Šusteršičev, da so slovenski izobraženci sama teleta in barabe, obude delirij radosti.

Dekadenca, duševna in moralna dekadenca klerikalne stranke je očitna, je tako vidna in jasna, da je ne more nihče prikriti. Udeležba katoliškega shoda je pokazala, da je klerikalna stranka samo izrastek na telesu slovenskega naroda, duševni in moralni nivo katoliškega shoda pa priča, da se je v tem izrastku že precej daleč razvil proces gnilobe, in da pride kmalu trenotek, ko ta izrastek odpade.

Volilni shod v Ribnici

dne 9. septembra 1900.

(Dalje.)

Poslanec je bil ustanovnik posojilnice v Ribnici, katera je že mnogo darovala za občinske in občekoristne namene. Letos je spremenila na njegov predlog svoja pravila za okraj tako ugodno, kakor jih nima kolikor znano nobena druga posojilnica. Izposloval je uradne dneve za Loški Potok, odločno zagovarjal prošno občine Drage, da se priklupi Ribnici. Stavil je predloge za pomnožitev tehniškega osebja pri agrarskih operacijah, za nalaganje pupilarnega denarja v manjših zneskih pri posojilnicah, za znižanje pristojbin za sodne vročbe na 10 kr., za odpravo objavljenja razglasov po uradnih časnikih in za pregled in popravilo distančnih tabel. Najvažnejše vprašanje za volilni okraj je krošnjarstvo in v zvezi z njim domača industrija. Poslanec opozarja na korake, ki jih je v tem oziru storil in državnem zboru, in na po njem temeljito sestavljenem v dne 18. dec. 1895 državnemu zboru predloženo peticijo, katero je podpisalo 8 občin ribniškega okraja in občina Velike Lašče, ter potem nadaljuje:

Gospoda moja! Kar sem ravno navel in bi še lahko navel, ne smatrate tega za kako baharijo od moje strani, ampak samo za obrambo in odgovor na vprašanje: kaj si storil? Jaz nikakor ne trdim, da sem vse to jaz sam storil, tega ne. Čudežev ne morem delati, toliko pa smem trditi, da sem se, odkar sem poslanec, zanimal za vsako kolikaj važno zadevo svojega volilnega okraja, za katero sem izvedel, in jo podpiral, ako je bilo potrebno. Marsikako koristno stvar sem sam sprožil. Dela se nisem ogibal, tega nisem vajen. (Pritrjevanje.) Častiti volilci! 15 let sem že v Ribnici in lahko rečem, da bolje poznam ta okraj in njegove po-

LISTEK.

Prva slovenska umetniška razstava.

Ko sem prvič čul, da je „umetniško društvo“ sklenilo, kakor mogoče kmalu, prirediti razstavo umetnin — dosedaj nepoznat faktor v našem družabnem življenju — sem vstrepetal, ter se mi je zdelo, da Slovenci nismo več to, kar smo bili dosedaj: poldrugmilionska čreda, ki je v političnem in popevanju narodnih pesmij pri časi vina že skoro pozabila, da ima Evropi nasproti čisto druge dolžnosti. Dolžnosti kulture.

In Evropa se je dosedaj vestno reševala; ne zanimamo je, ne pozna nas!

Če ravna danes ob pruski meji nemške oblasti surovo z Danci, je svet v Parizu, Londonu, Rimu ogorčen nad tem. Vsakdo se čuti kot član velike evropske kulturne familije užaljen v drugem članu iste rodbine. Danska, mala Danska (seveda ima suvereniteto!) si je priborila že zdavnaj častno ime, da je najomikanejša jednota na svetu.

Nas pa nihče ne pozna razven etnografov in antropologov... Zato je vpitje zaradi nam storjenih krivic navadno glas vpijočega v puščavi. In do najnovejših ča-

sov, ko je vendar začelo na domačih tleh kliti na raznih poljih umetnosti, so veljali taki posamniki, ki so se zanimali za umetnost ter jo po svojih pripomočkih podpirali, skoro kot nekaki čudaki. Da, lahko rečem, da je obče mnenje večine naše inteligence še danes to, da so umetnosti nekak šport, luksuz za posamnike, ki so, bogsigavedi kako, prišli do tega, da stvar „razumejo“, to je brez hlinbe resnično živjajo.

Pred dobrim desetletjem je deželni odbornik, ki je imel celo na oslovski koži dokumentirano, da je doktor, torej oficijalno ravno nekaj nasprotnega k pojmu barbar, rekel slikarju, ki je prosil pri deželi podpore: „Veste, pri nas tega vsega ni prav nič potreba; to ni za nas.“ Doma pa je imel portrete — „alles Handarbeit!“ — od tvrdke X & Co., slikane na najfinem olju, kvadratni decimeter po toliko in toliko. Kdor si pokliče v spomin slike pred panoptiki in menažerijami, bode primeroma vedel, kako lepe slike, da so bili tisti portreti.

Karol Bleibtreu pravi nekje, da je vsaki človek, ki nima potrebe, zanimati se za literaturo, barbar, in naj si bil spisal monografijo o novonajdenem zobu kralja Sesostrida. In mnogo je takih, premnogo, na koje se zлага ta izrek, in ne le glede na literaturo. Skoro vsakdo, ki si je pridobil stanovsko, strokovno omiko, misli, da je to vse, kar je potreba k naobrazbi.

To so tisti, ki navadno radi tolčejo na svojo „akademično omiko“, in ki se čutijo razžaljane od vsakoga, ki ima poleg stanovskih zadev in recimo nekaj avstrijske politike še kaj drugega, znanja vrednega v glavi.

Zadnje čase je pa tudi pri nas postalo bolje. Prišlo je skoro v modo, da se človek zanima za umetnost; v čast bodi rečeno našim rojakom in rojakinjam, da mnogo več čitajo nego kdaj prej. To pa vzbuja zanimanje tudi za druge stroke umetnosti.

Sploh: povzdignil se je počasi vendarle celi kulturni nivo. In ravno sedaj, ko so vnanje in notranje in najnotrajnejše politične razmere pri nas take, da človek resno obupuje nad kulturnim in s tem tudi narodnim spasom Slovencev, se čuje kakor krasna pesem iz dežele Utópije dejstvo, da imamo umetniško razstavo!

Vzkipelo je v meni radosti, ko sem videl, da se vrše resne priprave, da torej društveni sklep ne ostaja na popirju. Ali potem sem začel malo razmišljati, kaj da bode pač ta izložba nudila našemu občinstvu. Začel sem na prstih šteti naše umetnike, za katere sem vedel (in mislil sem, da vem za vsakega), prišel sem pa vselej na to, da pridejo trije, štirje resno v poštev. Ti pa pač ne bodo mogli napolniti cele razstave?! Vtihatopila se mi je torej bojazen, da se bo na tej prvi — prav

lahko vsled pomanjkanja umetniškega življa tudi zadnji — razstavi „šopiril“ diletantizem. Zadnji dve besedi sem si zapomnil iz zasebnega pisma mladega slovenskega slikarja, ki nekaj časa sploh ni mislil razstaviti, ker je gojil isto bojazen kot jaz.

Oba dva sva se izvanredno prijetno zmotila. Razstava je glede števila razstavljalcev in umotvorov, i glede kakovosti tako dobra, da bi si v najsmelejši fantaziji za začetek ne bi bili mogli kaj takega predstavljati. Seveda ni vse dobro; jury je imela pač princip, za začetek vse hvale vredno, da kolikor mogoče od vsakega, ki kaj doloži, vzame najboljše stvari, da se občinstvu nudi takorekoč prilika spoznati, koliko jih imamo, ki se bavijo s čopičem in dletom.

Prav vsi seveda niso zastopani. Jeden na pr. je bil pripravljen razstaviti, če mu je društvo porok, da ne bode na razstavi ničesa „nemoralnega“. Odgovorilo se mu je, naj svoje delo le pošlje; mero-dajni bodo na umetniški razstavi le umetniški pomisleki. Korektno tako. Možu je pa tudi ustrezno. Ni se več oglasil; pri tistih pa, ki bi v znamenju „morale“ radi zadavili vso umetnost, bode ta „mučenik“, ki bode svoje slike razstavil, kedar bode v Ljubljani prva razstava slovenskih moral, dobival od slej mnogo naročil, in to mu od srca privoščim, ker je rodbinski oče.

5445

Opetovana krivica Slovanom

trebe, kakor g. dr. Šusteršič, čigar zibelka je slučajno tekla pred 37 leti v tistih prostorih, v katerih bivam jaz že 15 let in sicer ne več kot mlad mož, in kjer sem osivel. (Odobranje.) Vsak človek ima svoje slabosti, tudi jaz nisem brez njih. Odličan moj somišljenik in bivši deželni poslanec, ki je prerano umrl, je prilično rekel o meni, da sem prav marljiv poslanec, a slab politik, ter odgovoril na vprašanje zakaj? da tiči preveč sodnika v meni. Mogoče! Ker že 26 let služim pravici, je umevno, ako je postala v meni druga narava, in da tudi nasprotniku ne morem odrekati pravice.

Največkrat se mi očitajo kočevski glasovi in se celo povprašuje, ako sem res nemškutar postal? Po mojem mnenju so me volili nemško-kočevski volilci mesto »katoliško narodnega« kandidata zaradi mojega naprednega mišljenja in s prepričanjem, da bodem podpiral tudi njihove opravilne gospodarske interese, kateri ne nasprotujejo našim, in da jim tudi v narodnem oziru ne bodem krivičen. Jaz se v narodnem oziru nisem vezal na nobeno stran ter sem vsled kočevskih glasov tako malo postal nemškutar, kakor kočevski župan g. Loy, katerega so tudi Slovenci volili, Slovenec.* Pokazal sem dovolj jasno letos pri zahtevi Drage za priklopljenje z Ribnico, iz katere so Nemci prav po nepotrebnem napravili politično vprašanje, da se znam in si upam potegniti za pravico, ako se tudi zamerim svojim volilcem. Jaz sem zagovarjal prošnjo Dražanov neglede na levo ali desno s polnim prepričanjem, da je stvarno vtemeljena. (Dobro!) Nemčurstva mi ne more nihče očitati niti kot zasebniku niti kot uradniku, kjer se držim načela stroge ravnopravnosti.

Slovenskega kmeta sin sem. Odkar se zavedam, sem mislil in čutil narodno. Svojega naroda nisem zatajil in ga ne bodem. (Burno odobranje.) Zvest mu ostanem do konca, bodisi da sem poslanec ali ne. Svojega prepričanja nisem in ne bodem prodajal za noben mandat, s katerim razpolagata. (Viharno odobranje, ploskanje in živio-klici.) S čistimi rokami sem prevzel mandat, s čistimi rokami ga bodem zopet oddal. (Odobranje.) Moje načelo, katero žalibog v politiki redko velja, je: »Kar tebi ni prav, da ti drugi store, tudi ti ne stori drugim.« Ako zahtevaš pravico, bodi tudi sam pravičen. Vsakemu svoje! S tem končujem ter se Vam zahvaljujem za Vašo potrpežljivost. (Viharno, dolgočasno in večkrat se ponavljajoče odobranje po celi dvorani in pred dvorano in krepki živio-klici. Opozicija je proti koncu govora popolnoma utihnila.)

(Konec prih.)

* Tudi kanonika Kluna so volili Kočevci pri zadnjih deželnozborskih volitvah.

No, mislim, z razstavo smo lahko zadovoljni vsi; tisti, ki jo že sedaj ljubimo, ker je res po veliki večini umetniška; pa tudi ultramontanissimi, kajti slučajno je celo v njihovem smislu moralna.

Stari Giorgione že je vedel, da ima večina ljudi oči samo zaradi tega, da pri hoji ne buti z glavo ob zid. Človeka se mora k čutu za barve in njihove medsebojne vrednote šele vzgojiti. Če ima otrok kolikor toliko posluha, ga stariši dajo učiti kakega inštrumenta; petje se pa goji celo v šoli. Če pa ima otrok zdrave oči in se veseli nad gozdom, livadami nad večerno zarjo, se nihče ne spomni, da bi ga učil gledati in uživati barve.

Vsakdo je že bil na travniku in imel že tisočkrat travno bilko v roki; zato vé, da je trava zelena. Drugače rečeno, on pozna lokalno barvo dotičnega predmeta; on tudi popravi svojo deco, če reče, da je trava rudeča v toliko, da se navadi rekati, da je zelena. Skoro nihče pa ne misli dalje, jeli ostane predmet optično vedno iste barve, skoro nihče ne opazuje, in tako zamre čut za cenitev barv v naravi, kjer se po medsebojnosti in vsled zračnih in svetlobnih prikaznij spreminjajo včasih tako hitro, da marsikak mlad slikar obupa, ker nima časa, na paleti sestavljati potrebnih tonov tako urno, kakor pa se po kameleonsko spreminja harmonija barv pred njegovimi žejnimi očmi.

(Konec prih.)

se zgodi pri novem ljudskem štetju. Notranji minister je izdal instrukcije za to štetje ter v zvezi s tem protostvom določil iznova, da je statistiki dognati število Avstrijcev po njihovem »občevalnem« jeziku, ne pa po materinščini, ne po narodnosti. Vlada je nameravala tej rubriki dostaviti še drugo z nadpisom: »Govori drugi deželni jezik«, a Nemci so zagnali takoj tak vrišč, da je vlada ostala pri »občevalnem« jeziku. Seveda se tako tudi pri novem štetju izgubi več tisoč Slovanov v nemškem občevalnem jeziku. Slovan, ki živi v nemškem okraju, ki je uslužbenec nemške družine ali delavec nemške tvrdke, revež, ki prebiva v hiši nemškega nacionalca, ali ki je kakorkoli osebno vezan na nemško okolico, vsak tak Slovan bo moral — nerad ali v strahu za svojo korist — izjaviti, da je njegov občevalni jezik nemški. Terorizem in sleparstvo bodeta igrala tako pri novem štetju glavno ulogo. Potemtakem pa bo štetje v narodnem oziru brez vrednosti, saj tudi poslej ne bo nikomur znano, koliko je v Avstriji Slovanov in koliko Nemcev. Statistika novega štetja bo pač kazala, koliko je katoličanov, protestantov, židov in pravoslavnikov, koliko analfabetov, koliko gluhih, slepih in nemih, koliko ljudij pa je po rojstvu slovanskih ali nemških ali italijanskih, tega statistika ne pokaže. V mešanih župnijah na Češkem, Moravskem, Zgornjem Štajerskem, na Koroskem, v Istriji in v Dalmaciji bodo nemški in italijanski odbori siloma množili število Nemcev in Italijanov kakor v letu 1890. Kako ogromen je ta rop, naj dokaže le dvoje izsledkov. L. 1890 je vladna statistika kazala na Dunaju le okoli 65.000 Čehov, temeljem rojstnih listov pa se je dognalo, da jih je bilo okoli 345.000. V Hebu na Češkem so našli le 73 Čehov, a v resnici jih je tam vsaj 6000. »Politik« pozivlja zategadelj, naj se osnujejo takoj odbori za narodno štetje, odbori, ki bodo ljudstvo v mešanih krajih informirali ter prepričali očitno sleparjenje.

Iz Srbije.

Kosta Kristić je imenovan srbskim poslanikom na Dunaju. Kristić je še mlad mož, ki je služil več let v zunanem ministertvu kot sekcijski šef. V ministertvu Gjorgjevića je bil justični minister, a ker se z Gjorgjevićem ni razumel, je demisioniral. Kralj Aleksander ga je poslal kot poslanika v Rim. Kristić je sin bivšega ministrskega predsednika Kristića in brat polkovnika Kristića, bivšega poslanika v Peterburgu. V politiko se Kosta Kristić ni vtikal nikoli, nego je bil kakor njegov oče vedno v skupini »nevtralnih«. — Dvorni škandal, ki je nastal vsled odprte, sila žaljive karte bivše kraljice Natalije, je napravil na inozemstvo najslabši vtisk. Da kraljica Natalija na javni dopisnici psuje kraljico Dragino, je pač škandal, a žalostno je tudi, da je moral kralj Aleksander svoji materi in svojemu očetu v javnem uradnem listu zažugati, da bo postal za njima kot z veleizdajalcema in puntarjema, ako prestopita srbsko mejo ter nadaljujeta svoje intrige proti kraljevski hiši in proti dvoru. Zdi se pa, da v Belemgradu večina odobrava uprav brutalno neizprosnost kralja Aleksandra in energijo do njegovih starišev. Žensko društvo v Svederevu, ki stoji pod protektoratom kraljice Dragine, je takoj pretrgalo občevanje z beligradskim osrednjim ženskim društvom, ki je stalo pod protektoratom Natalije. To društvo pa je kratko protektorat Nataliji vzelo ter ga ponudilo Dragini, ki ga je sprejela. Isto so storila vsa društva, ki so stala pod protektoratom Natalije ter se zatekla k Dragini. Tako je torej dvoboj med Natalijo in Dragino jako hud, a zmaga je na strani mlajše kraljice.

Vojna na Kitajskem.

Doslej se vrše mirovna pogajanja le med velevlastni, s kitajskimi pooblaščenici pa še ne. Stvari namreč niti tako daleč niso dozorele, da bi se bile velevlasti zjedinile glede oseb kitajskih posredovalcev. Lihungčang uživa še največ upanja, dasi so Japonci proti njemu. Za princa Činga so Rusi. Proti generalu Yunglu, ki je podpiral boksarje, so pa vsi. Tudi glede odškodnin velevlasti še niso jedine. Baje mislijo na to, da se postavi Mandžurija in pokrajina Tientsinčasno pod upravo zaveznikov, da se zasedejo vse

morske in rečne luke v pokrajini Yangce, in ter da se zahteva izročitev vseh bokarskih voditeljev. Boji pa se med tem nadaljujejo. Boksarji so se menda po zadnjih bitkah že opomogli ter se okrepili. Mesto Paotingfu, 140 km južnozahodno Pekina je še vedno središče upora. 11. sept. so zasedli Nemci mesto Liang-Hsiang, kjer so stali boksarji. Tudi na severovzhodni strani Pekina so boksarji ter so hiteli Američani ondodnim kristjanom na pomoč. Grof Waldersee je dospel 17. t. m. že v Hongkong.

Dopisi.

Z Glinco, 14. septembra. V pojasnilo in resnici na ljubo se na dopis z Viča dne 10. septembra naznanja sledeče: V prvi vrsti svetuje se g. Maliču, oziroma njegovemu substitutu, da naj prebere še enkrat natančno dopis z Glinco. V tistem dopisu ni rečeno, da se slavnosti niste vdeležili, temuč le, da niste čisto nič pomagali pri vsem velikem poslu; slavnosti dne 2. t. m. ste se vdeležili, a bolje bi bilo, da bi se je ne, ker ste s tem škodovali le vgledu društva, kajti odkorakali ste pred končanim blagoslovom in ceremonijami s slavnostnega prostora na vrt g. Robežnika, ne da bi počakali odkorakanje in spremljevanje tujih društev k ljudski veselici, kakor je bilo v odborovi seji sklenjeno. Istotako so neresnične nadaljne trditve. Resnica je: Da se je vršil 24. junija t. l. društveni shod, pri katerem je prišla na razgovor projektirana slavnost in veselica, nikakor pa odbor ni sklenil, da se ima slavnost in veselica v gostilni g. Robežnika na Viču napraviti, kajti slavnost se je morala na vsak način na slavnostnem prostoru pri gasilnem domu vršiti in nikakor ne v gostilni.

Da bi bil načelnik na svojo roko določil slavnost in veselico pri Traunu, ni resnično, kajti v odborovi seji 14. avgusta t. l., pri kateri je bil ves odbor navzoč, in je zapisnik od celega odbora podpisan, se je sklenilo, da se vrši ljudska veselica na Traunovem vrtu, pri kateri seji je tudi načelnik razdelil dela med odbor. Da pa je odbor sklenil prirediti veselico na Traunovem vrtu, imel je tudi tehtnih vzrokov, kateri so se uvaževali le na korist društvu, kajti nad 200 kron čistega dobička je gotovo lep dokaz, da ni odbor z nikakih osebnih ozirih deloval na to. Skušnja nas je poučila. Predpisana veselica pri Traunu n. pr. nam je dala okoli 100 kron čistega dobička, pri Robežniku smo pa vsega vkup okoli 5 kron dobili.

Da se slavnosti niste primerno vdeležili, dokaz so besede, katere ste slišali od zaveznega odbora, in upamo, da Vam zadostujejo.

Da se pa veselice niste mogli vdeležiti, ker ste z g. Traunom iz političnih ozirih v navskrižju, to nič ne velja. Požarna bramba ni politično, ampak dobrodelno društvo. Kaj če nastane kje kak požar, ali bodete rekli, mi ne gremo k temu gasiti, ker smo z njim v političnem navskrižju? Je li tako postopanje podnačelnika dobrodelnega gasilnega društva primerno? Gosp. Traun je več let podporni člen društva, nego ste vi istega člena, ter kolikor ga mi in občinstvo poznamo, ni z Vami v kakem političnem navskrižju. Prostovoljno gasilno društvo Vič-Glince. Ivan Jenko, načelnik; Franc Klemenčič, tajnik; Fran Bernik, blagajnik; I. Pogačar, odbornik.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 18. septembra.

Seji je predsedoval župan Hribar. Overovateljema zapisnika sta bila imenovana obč. svetnika dr. Hudnik in Plantan.

Župan je pozdravil občinske svetnike, izrekši nado, da so na počitnicah dobili novih moči, ki jih bodo morali v prihodnjih mesecih v obilni meri posvečevati občinskim zadevam, katerih bo jako mnogo rešiti.

Potem se je župan s toplimi besedami spominjal cesarjeve sedemdesetletnice ter naznanil, da je dobil od vlade sporočilo, da je cesar ukazal mestni občini izreči zahvalo za izraz udanosti in zvestobe.

Nadalje je naznanil župan, da se je z obč. svetnikoma Kleinom in Lenčatom, a na lastne stroške vdeležil škofovske petdesetletnice vladike Strossmayerja. Ta je

deputaciji naročil, sporočiti občinskemu svetu svojo zahvalo. (Živahni »Živio« klici).

Končno se je župan še spomnil umrlega someščana, obč. svetnika Dejaka. Obč. svetniki so v znak sožalja vstali raz sedeže.

Izmed drugih predsedstvenih poročil je omeniti: da sta gg. Bamberg in Luckmann darovala po 50 gld., ker o cesarjevem jubileju nista mogla razsvetliti stanovanj, da je učna uprava dovolila prof. dr. Požarju zopet dopust, da more voditi višjo dekliško šolo, in da je južna železnica predložila načrt za nov kolodvor v Ljubljani, ministrstvo je ukazalo neke premembe in odredilo, da se mora premenjeni načrt predložiti do 15. septembra.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je opozoril, da je v zadevi kolodvora pač pri vlad videti dobro voljo, ne pa tudi pri železnici. Vsled tega je izrekel željo, naj bi župan zopet podrezal vso stvar, ker je termin (15. september) že minil. Župan je obljubil, da to stori.

Naposled je opozoril župan, da se je svoj čas zanesla v gasilno društvo od zunaj neka agitacija, ki je bila naperjena zlasti proti načelniku. Na županov svet je načelnik porabil vsa zakonita sredstva in pri sodišču tudi dobil sijajno satisfakcijo.

Na predlog obč. svet. Plantana se je nujno razpravljalo o zadevi kmetijsko-kemiškega poskušališča, in se je sklenilo določiti zastopnikom občine v kuratoriju tega zavoda mestnega fizika dr. Koptivo.

O razpisu finančne uprave v zadevi pobiranja državnih davkov in priklad je poročal obč. svet. Prosenca. Občinski svet je sklenil, da bo v prihodnje pobiral davke, samo če se povrnejo občini stroški. Finančnemu ministertvu se je v tej zadevi podala obsežna spomenica. Finančno ministertvo pa ni hotelo priznati nikake odškodnine občini, nego sklenilo, da z novim letom prevzame državna davkarija pobiranje davkov v Ljubljani. Ker so neki mestni uradniki nastavljeni samo, da so opravljali posle pobiranja davkov, bi bilo pravično, da prevzame država vsaj dva izmed teh uradnikov. Z ozirom na to se je sklenilo: vzeti na znanje, da prevzame država pobiranje davkov pričakujé, da bo država tudi deželne in druge davke pobirala, izreči prošnjo, da prevzame vlada najmlajša dva uradnika mestne blagajne in skleniti, da se odloži popolnitev pri mestni blagajni izspraznenih mest, izvzemši samo mesto kontrolorja.

O najemni pogodbi glede prostorov, ki so v Zatiškem dvorcu najeti za obrtno strokovno šolo, je poročal obč. svet. Plantan in je predlagal, naj se odobri.

Obč. svet. Šubic je opozoril, da v pogodbi neki lokali niso prav označeni, in se bo moralo to popraviti, a če se dovoli, da bode pošta prevažala svoje vozove po vhodu in dvorišču, potem ne bo šola mogla dolgo ostati v tej hiši.

Sklenilo se je odstopiti pogodbo šolskemu odseku.

Po poročilu obč. svet. Prosenca se je Nabernikovim dedičem dalo odpisno dovoljenje glede sveta, ki so ga odstopili za podaljšavo Hilšerjevih ulic.

Prizivu F. Burgerjeve in drugov v zadevi prispevka za napravo trotoarja se je po poročilu obč. svet. Plantana ugodilo in se jim predpisani prispevek odpisal.

V upravnih svet ljubljanske plinove družbe je bil kot zastopnik občine odposlan župan Hribar. (Poročevalec obč. svetnik Plantan.)

Po poročilu obč. svet. Prosenca se je služba klavničnega oskrbnika s prejemki V. razreda oddala živinozdravniku Josipu Stegu, zdaj v Makarski. Z ozirom na to, da se dobe stalni živinozdravniki, se je tudi sklenilo urediti prejemke mestnima živinozdravnikoma tako, da pride prvi v III. plačilni razred, drugi pa v IV., Josip Stegu pa šele čez dve leti.

Okrajnim predstojnikom za Barje je bil imenovan nadučitelj Fr. Črnagoj, kateremu se je določila za ta posel letna nagrada 80 K, v odbor mestne godbe pa sta bila imenovana kot zastopnika obč. sveta gg. H. Svetek in I. Velkavrh. (Poroč. obč. svet. Plantan.)

Poročilo o škotranciji v mestni blagajni se je odobrilo. (Poročal je obč. svet. Svetek.)

Po poročilu obč. svet. Terdine se je k svoti 1130 K, dovoljenih za popravo kopaljšča v Koleziju dovolilo še naknadnega

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. septembra.

— **Gonja proti Luki Jelencu.** Keč se je pijani katoliški shod tako klaverno pone-srečil, hočejo tonzurirani katoliški obreko-valci in lažnjivci imeti svojo žrtev. Kako nedolžno rodbino ob vsakdanji kruh pripraviti, jo uničiti, to bi bilo olje za razljučena srca duhovnikov-politikov, ki nimajo o kr-ščanski ljubezni najmanjšega pojma, dasi jo neprestano na svojih jeziki nosijo. Za žrtev so si izbrali sedaj gospoda Jelencu, in ka-kor tolpa psov se od katoliškega shoda sem pehajo za njim, meneč, da je ubozega učitelja najlažje ugonobiti, posebno dandanes, ko „liberalni“ Hartel vodi naše naučno mi-nistrstvo! Kaj je storil gosp. Luka Jelenc? Bratin svak obiskala sta katoliški shod, in pri ti priliki je gospod Je-lenc te svoje sorodnike spremil v „katoliško“ Ferlinčevu gostilno. V ti gostilni se pijan kmet zaleti v njega, kar je z radostjo opazil po-tomec nekdanjega ljubljanskega prošta. Poprej pa je gospod Jelenc s svojo obiteljjo gledal znano bak-ljado, kakor je to storilo še mnogo družih rodbinskih očetov. To je vse! Sedaj pa si oglejmo, kako mojstrsko delo je s tega neznatnega in ponižnega substrata nastalo pod obrekevalno spretno roko naših farških lažnjivcev! Gospoda Jelencu posadili so tako rekoč v sredo demonstraciji, pri koji so bili izžvižgani kar trije škofje. Je-lenc je kričal, Jelenc je razsajal, Jelenc je žvižgal, Jelenc bi bil prej kot ne še vzori tega kardinala klofotal — da je mogel z roko do okna v drugem nadstropju. — Je-lenc je bil pijan, Jelenc je psoval, Jelenc je divjal, Jelenc je končno frčal po zraku! Ti mašniki umejo v resnici prav mojstrsko obrekovati, svojo vest si pa vtolažijo s tem, da jim je vse to poročal „zanesljivi“ Štef. Stvar pa je ta, da bi ti ljudje radi očrnili Jelencu na zgorej, zatorej so si kar narav-nost izmislili celo to lumparijo. Daleč je moral zaiti stan, kojega smejo voditi taki izvrški! Kako je vse to, kar „Slovenec“ o Jelencu piše zanesljivo, kaže včerajšnji „Slo-venec“ dodatek, ki slove takole: „Kar se tiče Jelencvega nadebudnega sinčka-gimna-zijca — (gospod Šuman kvišku, ta nade-budni sinček bi se dal iz gimnazije izklju-čiti!) — povemo danes še, da je sinček na-znanjal še celo množino pijače, katero so po njegovi trditvi dobili demonstrantje, ter je trdil, da je Tavčar dal štiri sodčke piva, Hribar pa sodček vina. „Tako je dosežen dvojen namen. Na jedni strani je mladi Jelenc primerno priporočen gospodu Šumanu, na drugo stran je pa proti vsakemu dvomu dokazano, da je dal Tavčar demon-strantom štiri sodčke piva, Hribar pa sod-ček vina. Tako je in nič drugače, „ker je to trdil nadebudni Jelenc sinček-gimna-zijalec“. Quod erat demonstrandum! In pre-pričani smo, da bode obilo tonzuriranih in netonzuriranih slamoglavcev od sedaj trdno verovalo v ta „dokaz“.

— **Spomini na katoliški shod.** Na katoliškem shodu so sprejeli celo vrsto resolucij. Kako malo pomena prisojajo klerikalci sami tem resolucijam, se vidi iz tega, da se „Slovenec“ še zdaj ni zdelo vredno, jih priobčiti. Te resolucije so se-stavili, kakor je povedal kanonik Flis: „Možje učenjaki, prvi strokovnjaki naroda“. Ta Flisov izrek pač najbolje označuje tisto popovsko nadutost, ki označuje naše kle-rikalce: Kdo pa so ti „možje učenjaki, prvi strokovnjaki naroda?“ Šusteršič, Vencajz, Kobljar, Štefe, Gostinčar, Kregar, Gruden, Karlin in take ničle. Kakšna reva mora biti šele ta kanonik Flis, ki smatra Ven-cajza, Gostinčarja, ali Kregarja za učenjake, za prve strokovnjake naroda! Flis ima pač take nazore, kakor škof Trobec, ki je na katoliškem shodu zbrano skrivnostno-sladko ginjeno družbo imenoval „cvet naroda“ — Kako resnicoljubni so klerikalci, se vidi iz tega, da so papeža in cesarja na-lagali. Šusteršič je telegrafiral papežu, da je zbranih tri tisoč katoličanov na ka-toliškem shodu, cesarju pa da so zbrani tisoči, mej tem ko v „Alojzevišču“ sploh ni več prostora, kakor za kacih 1200 ljudi! „Slovenec“ farbarija, da je na shodu bilo 4000 ljudi, je še odpustljiva, saj mu je na tem, da prikrje blamažo, ali da se upajo ti ljudje cesarja in papeža nalagati, to pre-sega vse meje. — V časnikarskem odseku, kjer se je posebno veliko govorilo o našem

listu, je neki češki pop dejal, da mora duhovščina skrbeti, da bo „Slovenec“ boljši. Mož je rekel, da se v vsakem župnišču skoro vsak dan kaj interesantnega zgodi, kar bi se moralo v javnost spraviti. Da se zgodi v župniščih jako mnogo in jako interesantnih stvari je popolnoma resnično, a če bo škofov list tem interesantnostim odprl svoja predala, to je jako dvomljivo.

— **Državnozbornske volitve na Pri-morskem** bodo letos, sodeč po tem, kar se čuje, posebno živahne. V Trstu se vname največji boj v V. kuriji. Dosedanji poslanec te kurije, dr. Hortis, neče več kandidovati, najbrže, ker sluti, da utegne pogoreti. Koga bo magistrat na mesto njega kandidiral, še ni znano. Na vsak način bo imel njegov kandidat težavno stališče, ker bode tudi stranka „Edinosti“, italijanski in slovenski socialni demokratje postavili svoja kandi-data. V Istri se Lahi posebno trudijo, da bi dobili v roke mandat dr. Laginje. Po-roča se, da dosedanji zastopnik V. kurije, dr. Bartoli ne misli več kandidirati in isto tako nečeta več kandidirati tržaška po-slanca Cambon in Mauroner. Čuje se, da hočejo Lahi tudi v V. kuriji na Goriškem, ki jo je zastopal dr. Gregorčič, poskusiti srečo s svojim posebnim kandidatom. Boj bo torej velik in priznati se mora, da je boj z Lahi tudi jako nevaren, zlasti se je bati za mandat dr. Laginje.

— **Slovensko gledališče.** Sezona 1900/1901 se otvori v soboto, dne 22. t. m., z operno predstavo „Aida“. V tej operi nastopijo prvikat novoangaževani člani slovenske opere altistinjak, gospodična Wanda Radkiewicz, tenorist, gospod Tit Olszewski, in basist, gospod Oto-klar Löttsch. Druge glavne vloge te opere pojo: gospodičini A. Carneri in E. Nočmi ter gospodje J. Nollu in A. Po-lašek. Nove dekoracije za to opero slikal je dekoracijski slikar in gledališki mojster gospod Alojzij Waldstein. — V ne-deljo, 23. t. m., igra se prvikat v novem gledališču Anzengruberjeva igra „Dolski župnik“, v torek, 25. t. m., poje se drugi-krat v sezoni opera „Aida“, v četrtek 27. t. m., igra se prvikat na slovenskem odru Grillparzerjeva klasična igra „Sappho“ in v soboto, dne 29. t. m., poje se prvi-krat Zajčeva hrvatska narodna opera „Zrinjski“.

— **Gostovanje gospe Polakove v Belemgradu.** Poročali smo že, da je do-segla gospa Polakova na beligradskem na-rodnom gledališču s svojo lepo igro in s svojim milim petjem največje uspehe. Srbsko časopisje išče že štirinajst dni besed, da dovolj pohvali našo vrlo igralco. Vsi ji priznavajo izreden talent, velespretno igro, velik igralski temperament in simpatičen glas. Gospa Polakova je igrala več večerov zapored v operetah „Mamzel Nitouche“, „Ptičar“, „Mascot“ in „Lepa Helena“. Do-bila je več vencev in drugih realnih pri-znanj. Srbski listi izražajo željo, da bi ostala g. Polakova stalno v Belemgradu, česar si seveda v Ljubljani nikakor ne želimo.

— **Odlikovanje.** 45. potovalno zboro-vanje nemških, avstrijskih in ogrskih čebe-lorejcev v Celovcu, pripoznalo je čebelarski tvrdki Bilc & Žnideršič v Ilirski Bistrici zlato kolajno za razstavljeni med. Značilno in hvalevredno je, da je tvrdka Bilc & Žni-deršič imela pri vsemu razstavljenemu obsega: Prolog. Zložil Engelbert Gangl. — Jury za I. slovensko umetniško razstavo od 15. septembra do 15. oktobra 1900. — Se-znam umetnin (doslej 156 točk, ki se pa bodo pomnoževale do 1. oktobra.) — Odbor slov. umetniškega društva I. 1899/1909. — Imenik razstavljavcev. — Iz pravil „Sloven-skega umetniškega društva“ v Ljubljani. Cena 40 vin. Ker je ta brošurica neobhodno potrebna za vsakega posetnika razstave, ki se zanima natančneje za posamezne umo-tvore in umetnike, bo gotovo vsakomur do-brodošla. Marsikdo bo našel marsikatero ime pravega, resnega in odličnega sloven-skega umetnika, o katerem ni doslej niti slišal!

— **One cenjene gg. dirkače,** ki se do sedaj še niso prijavili k dirki, prosimo da to v teku današnjega večera store, in

sicer od 6.—7. ure na dirkališču, do 9. ure pa pri „Lloydu“. Zajedno jih opozarjamo, da je stopil odbor kluba slovenskih bicikli-stov „Ljubljana“, da postane dirka bolj za-nimiva, tudi z nekaterimi dirkači v Belem gradu v dogovor. Svetujemo torej našim dirkačem, naj se vsaki dan pridno trenirajo, da se bodo hlabro držali kot pri zadnji dirki, in da ne puste odnesti iz dežele prvih daril.

— **Začetek šolskega leta.** V pon-deljek se je oficialno otvorilo novo šolsko leto. Tudi letos se je oglasilo jako mnogo ukaželjne mladine. Na I. državni gimnaziji je vpisanih 630 učencev, od katerih pa jih bo moralo nekaj prestopiti na II. gimnazijo, da se tako I. gimnazija razbremeni. Zna-čilno je, da se je na I. gimnaziji vpisalo v I. a. razred (nemški oddelek) 21, I. b. raz-red (slovenski oddelek) pa 88 učencev. V 1. razredu I. gimnazije je torej skupaj 109 učencev. V II. gimnaziji (prej nižjo sloven-sko gimnazijo), na kateri se je letos po desetletnem prizadevanju otvoril V. razred, se je vpisalo 336 učencev. Zavod ima letos ravno toliko razredov, kakor novo-meška gimnazija, a dočim je v Novem mestu nastavljenih 12 definitivnih profes-orjev, je na II. gimnaziji le 6 definitivnih učnih moči in si mora šola pomagati s suplenti. Zakaj se definitivne službe ne razpišejo in ne popolne, tega nikakor ne moremo umeti. — Na višjo realko se je vpisalo 480 učencev.

— **Prigledni shod za Ljubljansko mesto** se bo vršil letos, in sicer: za vojake a) c. in kr. pešpolka št. 17. dne 10. okt., b) vseh drugih pešpolkov dne 11. oktobra, c) c. in kr. lovskih bataljonov dne 12. okt., d) vseh drugih vojaških krdel dne 13. okt. ob 9. uri dopoldne v Šentpeterski vojašnici. Tistim vojakom, ki bodo zadržani udeležiti se teh kontrolnih shodov in tistim, ki bodo zamudili, bodi končno naročeno, da pridejo k naknadnemu kontrolnemu shodu dne 10. novembra.

— **Slovensko akademično ferijalno društvo „Sava“** ima v sredo, dne 26. sept. svoj redni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1. Poročila posameznih odbornikov. 2. Poročilo preglednikov. 3. Volitev odbora in preglednikov. 4. Slučajnosti. Začetek točno ob 6. uri popoldne. Lokal „Narodni dom“.

— **Iz Goč pri Vipavi se nam poroča:** Tukajšnji klerikalci vedno bolj napredujejo v surovostih. Zlasti se odlikujejo v svojih surovostih v nočnem času. Mirne ljudi zasramujejo z raznimi psovkami in zganjem. Zlasti pa obračajo svojo jezo na tukajšnjega vrlega učitelja Frana Mrcino. Dosednji dru-gim klerikalcem, skrpali so tudi tukajšnji klerikalci pritožbo na okrajni šolski svet zoper tukajšnjega učitelja, katera pa je šla v zasluženi koš. Da se tudi tukaj z lece marljivo udriha po „Slovenskem Narodu“ in njega bralcih, to je pač samo ob sebi umevno, mesto da bi se ljudstvo poučevalo o ljubezni do bližnjega in odvrčalo od pi-jančevanja in raznih surovosti.

— **Požar v Kamniku pri Preserji.** Dne 15. t. m. je pogorelo v Kamniku devet poslopij. Trem posestnikom vsi vozovi, orodje in vse seno. Posebno hudo, naravnost uni-čevalno je prizadel posestnik in daleč znani lovski čuvaj „Adam“. Zgorelo mu je prav vse imetje. Tri poslopja, seno, vozovi, žito in krompir. Prihiteli so na pomoč z brizgalno gasilci iz Preserja, pod vodstvom nadučitelja Likozarja ter so s silnim naporom omejili ter v najhujem ognji rešili iz gore-čega hleva petero goveje živine. Gasilci so vstrajali v najhujši vročini. Obleko so si morali močiti, da se jim ni na životu vnela. Posebno sta se odlikovala gospod nadučitelj in pa gospod župan, koja sta tudi nekoliko opečena. Kako je ogenj nastal, ni znano.

— **Vinska letina na Vipavskem se je obnesla letos bodisi glede na kakovost i množino prav dobro.** Od leta 1875 ni bilo še tako dobre letine. — Trgatev se je že pričela po nekaterih krajih. Vinski trgovci in krčmarji zlasti prihodnji in ta teden lahko dobijo prav po ceni vinski mošt, ker bode kmetovalcem primanjkovalo vinske posode.

— **Velikanski požar v Trstu.** Znani veliki parni mlin tvrdke Economo v Trstu je zgorel v noči od nedelje na ponedeljek. Zgorelo je vse poslopje z zalogo zrnja in moke. Rešili so samo knjige, vrednostne papirje in denar. Tudi pri neki sosedni hiši

kredita 193 K 75 v. Najemnika Matevžeta prošnja za odpust 100 K od najemščine za Kolesarje se je vzlic priporočilo obč. svet. Lenčeta odklonila.

Obč. svet. dr. Hudnik je poročal o napisu pri mestni nemški ljudski šoli. Na tej šoli je bil samoslovenski napis. Na pritožbo nekaterih meščanov je dež. šolski svet odredil, naj mestni šolski svet poskrbi, da se napravi dvojezični napis. Mestni šolski svet ni hotel ničesar storiti, ker se ni smatral kompetentnim. Pač pa je dež. šolski svet si prilastil to kompetenco in odredil, da se napravi dvojezični napis. Toda tisti paragrafi ministrske naredbe, na katere se sklicuje dež. šolski svet govore pač o notranji opravi šole, nikakor pa se ne nanašajo na napis. Iz zakona sploh ne izhaja, da bi na šolskih poslopijih moral biti kak napis, ali da bi moral biti dvojezičen, toda obč. svet naj vzlic temu pride vladi nasproti in naj sklene, da se dovoli kredit za napravo dvojezičnih napisov na nemških mestnih šolah, kadar bo vlada na realki in na učiteljišču napravila dvojezične napise.

Ta predlog je bil soglasno in z odo-bravanjem sprejet.

Po poročilu istega poročevalca se je vzel na znanje vladni dopis v zadevi na-jemščine za nekatere objekte pri mestni topničarski vojašnici. Doslej je plačeval erar 41.223 K najemščine, odslej pa znaša na leto 48.409 K, ker potrebuje občina za obrestovanje in amortizacijo investiranega kapitala na leto 45.402 K, bo torej imela v prihodnje od vojašnice nad 3000 K pre-bitka na leto.

O tlakovanju Prešernovih ulic je po-ročal obč. svet. Prosenc, in je nasve-toval, naj se tlakujejo Prešernove ulice in banket Marijinega trga s površino 701 □ m še letos s porfirjevimi kockami, a po-trebni denar naj se najame v mestni hra-nilnici.

Obč. svet. Lenče je vprašal, kaj bo z odškodnino hišnih posestnikov, ki bodo imeli izdatke vsled znižanja nivala.

Župan je pojasnil, da bo občina po-pravila vhode v hiše. Nekateri posestniki hočejo pri ti priliki popraviti svoje proda-jalne. To pa morajo na svoje stroške sto-riti. Občina jim pa bo dala, kar bo veljala poprava vhoda.

Poročevalčev predlog je bil na to sprejet.

Poročilo o delovanju ljubljanskega pro-stovoljnega gasilnega društva v zadnjih treh mesecih se je vzelo na znanje. (Po-roč. podžupan dr. vit. Bleiweis.)

Prošnji gasilnega društva za napravo hidranta v Lattermanovem drevoredu se ni ugodilo, pač pa sklene napraviti pri vod-njaku primernejšo cev; isto tako se je od-klonila zahteva, naj se napravi telefonska zveza od „Mestnega doma“ v stanovanje društvenega načelnika. (Poroč. obč. svet. Grošelj.)

Prošnja gasilnega društva, da bi se v „Mestnem domu“ nastanjenim gasilcem privoli brezplačno stanovanje in razsvet-ljava, se je odklonila. (Poročevalc obč. svet. Tosti.)

Prošnja posestnikov v Ravnikarjevih in Zalokarjevih ulicah v Vodmatu za voz za odvažanje smeti se je odklonila, ker imajo tisti posestniki itak vrtove, kjer smeti lahko porabijo. Sicer pa se drugo leto itak nov, peti voz napravi. (Poroč. podžupan dr. vitez Bleiweis.)

Obč. svet. Senekovič je poročal o razsvetljenju ceste na južno železnico. Ta cesta je last železnice, ki pa ni dolžna skrbeti za nje razsvetljava. Sklenilo se je napraviti na cesti dve žarnici in dovolilo v to svrhu 430 K.

Isti poročevalc je poročal o prošnji družbe Siemens & Halske za podaljšanje roka, do katerega ima otvoriti električno železnico. Po pogodbi bi se morala želez-nica otvoriti do 1. marca, a nastale so tako pri vladi kakor pri alpinski družbi, od ka-tere mora firma vzeti potrebni material nepremagljive težave in vsled tega prosi firma, naj se rok podaljša. Sklenilo se je ugoditi prošnji in raztegniti rok do 1. ju-lija 1901.

Sledila je potem tajna seja, v kateri se je razpravljalo o personalijah in je bil računski oficijal Naglič imenovan kon-trolorjem mestne blagajne.

je zgorel del strehe. Škoda je ogromna, a mlin je bil dobro zavarovan in torej gospodarji ne bodo imeli znatne škode. Vsled požara je prišlo okoli 500 delavcev, največ Slovencev, ob kruh.

— **Mestna kopel.** Od 9. do 15. septembra letos oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 434, in sicer za moške 319 (pršnih 216, kadnih 103), za ženske 115 (pršnih 15, kadnih 100) kopeli.

— **Velika dirka med fijakarjem in med kolesarjem** je bila včeraj na Dunajski cesti od gostilne pri „ruskem carju“ do topničarske vojašnice. Zmagal je fijakarski konj, ker se je kolesar prekučil in pokil. Fijakar Jožef Pukelstein ml. in kolesar, marker Jožef Carl v kavarni „pri slonu“, sta stavila vsak 1 petak, da bodeta drug drug prekosi. Včeraj ob 5. uri popoldne sta štartala na Dunajski cesti. Na dano znamenje sta zajahala vsak svojega konja in se spustila v dir. Jožef Pukelstein je jezdil, da se je kar kadilo za njim, in kmalu je fijakarski konj pustil kolesarja vzdaj, ki je imel še to nesrečo, da je padel. Fijakarji so zmagovalca burno pozdravili, a konja ovenčali in ga v triumfu peljali v mesto. Veseli so bili baje tako zmage, da so konja peljali v neko kavarno in ga tam traktirali za markerjev petak. Lastnik konja je fijakar Milan Pukelstein, ki je sedaj prav ponosen na svoje živinče.

— **Bicikel ukradel** je predvčeraj popoldne neznan tat posestniku Mihaelu Poličarju v št. Vidu nad Ljubljano. Kolo je bil pustil v veži pri prodajalnici tvrde Schneider & Verovšek na Dunajski cesti. Ukradeno kolo so danes našli na dvorišču „pri figabirtu“. Najbrže si je bil kdo kolo izposodil in ga je ponoči nazaj pripeljal in pustil na dvorišču.

— **Vzgleden fijakar** je Fran Černe ml. Predvčeraj popoldne je peljal po Dunajski cesti proti sv. Krištofu in ni hotel plačati na mitnici mitnine. Užitniškega paznika Antona Galeta je opsoval in slednjič še dvakrat udaril z bičem po glavi. Tudi konja je tako pretepaval, da je bilo občinstvo, ko je to videlo, ogorčeno. Takemu izvoščeku naj bi se vzela koncesija, da bi se spominjal potem, da ne sme ljudij in živine pretepavati.

— **Našel se je včeraj zjutraj** na Mestnem trgu rujav površnik. Izgubil ga je v megli morda kak ponočnjak.

— **Utopljenka Alojzija Kozlevčar** je služila do zadnje sobote v gostilni „pri Sokolu“ Pred Škofijo. V nedeljo popoldne je bila s se svojo sestro, ki služi tudi v Ljubljani, skupaj pri gugalnicah v Latermanovem drevoredu, a je tej rekla, da je še v službi, da pa misli izstopiti iz službe. Gospodinja njene sestre je takrat opazila, da je bila zbegana. Verjetno je, da je sama skočila v vodo, ker se je bala iti domov, ker je bila v drugem stanu.

— **Slepar.** Postopač in tat Gašper Bartol je prodajal po mestu nevednežem medene prstane kot zlato in tako ljudi goljufal. Policija ga je pri prodajanju zasačila in aretovala.

— **Konj ušel** je posestniku Jakobu Arharju iz Zapuš danes dopoldne izpred Jakopičeve prodajalnice na Emonske cesti. Konj je stal brez nadzorstva na cesti in se je neke stvari ustrašil in ušel.

— **Našla je Neža Kos,** posestnikova hči v Sneberjih št. 28 pri Ljubljani danes dopoldne v Špitalskih ulicah zlato žensko uro.

— **Most pri trnovski cerkvi.** Včeraj popoldne je peljal Pajhelnov hlapec Ivan Ogrin prazen voz čez most pri trnovski cerkvi. Na sredi mostu se je konju pod sprednjima nogama zlomila mostnica in je konj do trebuha padel v odprtino in se na nogah nekoliko poškodoval.

* 600.523 ljudij v enem dnevu je obiskalo v nedeljo pariško razstavo. To je baje najvišje število, ki se je doseglo letos v enem dnevu. V avgustu in juliju je bil obisk prav slab, sedaj pa je število obiskovalcev znatno večje, kar veseli zlasti restavraterje, ki so svoje cenike že znatno znižali.

* **Tašo Ilić,** sila drzen ropar v Sremu, je končno vendar padel pravici v roke. Iz Vukovarja poročajo, da ga je 13. t. m. v Pustih Lazah zalotil neki orožnik. Ilić je zlezel na drevo, a orožnik ga je ustrelil. Sremska okolica bo imela posled mir.

Književnost.

— „Ročni zapisnik“ z imenikom ljudskih šol in učiteljskega osebja na Kranjskem, Južno-Štajerskem in Primorskem in z osebnim staležem kranjskega ljunske-šolskega učiteljstva za l. 1900-1901 je ravnokar izšel v založbi R. Šeberja v Postojni. Uredil ga je učitelj Štef. Primožič. Ta praktično urejeni in lično tiskan ročni zapisnik velja za 75 učencev 1 K 40 v, za 100 učencev 1 K 50 v, za 125 učencev 1 K 60 v, za 150 učencev 1 K 70 v, s poštnino 10 v. več.

Telefonska in brzovjavna poročila.

Dunaj 19. septembra. Čuje se, da namerava vlada sredi meseca oktobra sklicati deželne zборе na kratko zasedanje, da bodo mogli sklepati o dež. dokladah na državni davek na žganje.

Dunaj 19. septembra. Vsi trije voditelji nemške klerikalne stranke, Fuchs, Dipauli, in Ebenhoch so prišli sem.

Dunaj 19. septembra. Kompromisna pogajanja mej nemškimi strankami, ki so se včeraj vršila, niso imela ugodnega uspeha. Stranke so se pač zjediniše, naj nemška Gemeinbürgschaft še dalje obstoji, a pri volitvah pojdejo vendar druga proti drugi v boj.

Dunaj 19. septembra. Uradni list prijavlja ministrsko naredbo na temelju § 14., s katero se finančno ministrstvo pooblašča najeti 5 milijonov kron in jih porabit za podporo po ujmah prizadetih dežel. Na Gališko pride od te svote 2 1/2 milijona.

Dunaj 19. septembra. Jutri se izdajo novi bankovci po 20 kron. Ti bankovci so zeleno-rudeči in nekoliko manji kakor sedanji desetaki. Vrednost je na cislitvanski strani zapisana v osmih jezikih, na ogrski pa samo v madjarskem jeziku.

London 19. septembra. Iz Laurenzo Marqueza se poroča, da je bila blizu Heckler-Spruita večja bitka, v kateri so bili Buri poraženi.

Izjava.

Z ozirom na brzovjav, ki ga je prinesel „Slovenec“ o priliki II. katoliškega shoda, čutijo se podpisani primorani sledeče izjaviti:

Z začudenjem smo izvedeli, da se je drznil nekdo v imenu celjskih akademikov brzovjavnim potom II. katoliški shod pozdraviti.

Izjavljamo, da se je odposlal brzovjav brez naše vednosti. Nikakor nečemo, da bi se imelo o celjskih akademikih napačno mnenje. Skrajno ogorčeni izjavljamo torej, da se od 11. celjskih akademikov nas 10 nikakor ne strinja z omenjeno brzovjavko. Mi hočemo kakor do sedaj svobodomiselnosti ostati.

V Celju, dne 16. kimovca 1900.
Cand. iur. **Dragoš Klander**, cand. iur. St. **Rajh**, cand. iur. **Dolfe Meh**, cand. iur. A. **Gregoričič**, cand. iur. **Juro Detiček**, cand. iur. **Bicek**, cand. iur. **Ig. Založnik**, cand. iur. **Hinko Požun**, med. **Žizek**, **Josip Krevl**.

Izjava.

Ker se širi po Planini napačno mnenje, da je ona v 208. številki Vašega cenjenega lista priobčena notica »Vse zastoj!!« potekla iz mojega peresa, in ker me baje resnicoljubi »Slovenec« zopet prav po krivici surovo napada in pred svetom grdi, prosim uljudno, da blagovolite potrditi, da dotične notice nisem jaz pisal in tudi ne Vam poslal.

Z odličnim spoštovanjem
Josip Benedek,
nadučitelj.

Op. ured. Potrjujemo, da g. Josip Benedek dotične notice ni pisal, niti je nam poslal.

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebavljenja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavalno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 2 K a. v. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJSKI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (11-8)

Darila.

Upravništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gospica Mici Jurca na Vrhnikih 4 K, nabrane v gostilni g. Josipa Jurca pri odhodu g. Josipa Jesenovca, c. kr. vodje žandarmerijske postaje. — Gospod France Stele v Kamniku 4 K, nabrane ob priliki slovesa gospoda Franceta Krausa. — Gospod Fran Mayer iz Fürstenfelda nabral pri omizju v gostilni gospoda Zupana 4 K. — Gdč. Tonica Majzeljeva v Beli cerkvi 1 K 10 vin., katere so darovali 16. t. m. „trije popotniki“ in sicer: „zdaj v prvič malo, vdrugič pa več“. — Skupaj 13 K 10 vin. — Živeli!
Za Prešernov spomenik: Zbrane „Digule“ pri odhodnici gospoda Harmela 5 K. — Živeli!

Zahvala.

„Čitalnica“ in „Slov. pevsko društvo“ v Ljutomeru izrekata vsem, ki so se vdeležili Slomškove slavnosti, dne 8. septembra t. l., osobito g. slavnostnemu govorniku „Celjskemu Sokolu“, „Zvezi gasilnih društev“, oziroma gasilnim društvom iz ljutomerskega, gornjeradgonskega in ormoškega okraja, tržanskemu strelskemu društvu v Vržeji in veteranskemu društvu v Svetinjah, dalje č. damam, vsem darovalcem doneskov, med temi v prvi vrsti slav. ljutomerski posojilnici, vsem tržanom ljutomerskim, ki so z zastavami okrasili svoje hiše ter sploh vsem, ki so darovali na kakoršnikoli način svoj trud in delo za doseg veličastne slavnosti, najiskrenejšo zahvalo.

Rodoljuben spomin na to lepo slovesnost boji vsakemu vdeležencu najlepše plačilo!

Ljuto mer, dne 15. kimovca 1900.
„Čitalnica“ in „Slov. pevsko društvo“ v Ljutomeru.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljšo sredstvo —
za hitro odpravo kurjih očes, trde kože itd.
Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.
Dobiva se v (9-38)
deželni lekarni „pri Mariji Pomagaj“
M. Leustek-a v Ljubljani.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m. Srednji sračni tlak 736,0 mm.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
18	9. zvečer	740,0	14,8	sl. svzhod	jasno	
19	7. zjutraj	738,8	12,4	brezvetr.	del. jasno	
	2. popol.	737,9	13,4	sr. jug.	jasno	0,0 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 14,7°, normale: 14,5°.

Dunajska borza

dne 19. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notrah	97,45
Skupni državni dolg v srebru	97,15
Avstrijska zlata renta	116,25
Avstrijska kronska renta 4%	97,60
Ogrska zlata renta 4%	114,95
Ogrska kronska renta 4%	90,75
Avstro-ogrski bančne delnice	1706,—
Kreditne delnice	662,—
London vista	242,—
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118 32 1/2
80 mark	23,66
90 frankov	19,30
Italijanski bankovci	90,50
Č. kr. cekini	11,44

Mladiče največjih zajcev

čisti „angleški vidri“, od starcev z 62 x 14 cm. velikimi ušesi, ima na prodaj **L. Habat v Zagorji ob Savi.**
Vprašanjem določiti je znamko za odgovor. (1890-2)

Upr. št. Firm. 250 Posam. II. 46/1
Razglas.

Pri c. kr. dež. kot trgovski sodniji v Ljubljani se je izvršil vpis firme (1928) „I. kranjska mehan.-avtomatična tvornica pletenin in tkanin Dragotin Hribar v Ljubljani“. — „I. kranjske mehan.-avtomatische Strick- und Wirkwaren-Fabrik Dragotin Hribar in Laibach“. in Dragotina Hribarja, tvorničarja v Ljubljani, Tržaška cesta št. 57. kot imetelja te firme. **C. kr. deželna kot trgovska sodnija v Ljubljani** odd. III., dne 13. septembra 1900.

Firm. 94/00. Einz. I. 65/2.

Edict.

Im diesgerichtlichen Handelsregister für Einzelfirmen wurde die Löschung der zum Betriebe eines Sägewerkes eingetragenen Firma „Albert von Carlshausen in Hornwald bei Gottschee“ vollzogen. (1928)
K. k. Kreisgericht Rudolfswert
Abth. III. am 13./9. 1900.
(Razglas. V tusodnem trgovskem registru za posamne tvrdkevpisane tvrdka „Albert von Carlshausen in Hornwald bei Gottschee (Albert pl. Carlshausen v Hornwaldu pri Kočevju) žaga se je izbrisala. — C. kr. okrožno sodišče v Rudolfsvort, odd. III., dne 13./9. 1900.)

Ponižna prošnja!

Učenec z dezele, ki vstopi letos v 1. realko, prosi za opoludansko kosilo.
Prijazne ponudbe pod „T.“ poste restante Ljubljana. (1920-2)

Učenko ali učenca

eventualno kako gospodično ali gospoda sprejme v stanovanje in na hrano boljša rodbina. (1934-1)
Naslov pove upravništvo „Slov. Naroda“.

Trgovski vajenec

slovenskega in nemškega jezika zmožen, sprejme se takoj v trgovino z železnino.
Kje, pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. (1854-3)

Na hrano in stanovanje se sprejmeta takoj
dva gospoda
na Poljanski cesti št. 60,
I. nadstr. vrata št. 12. (1929)

Hlev

s tremi stajami in s šupo
se dá s 1. novembrom t. l. v najem.
Naslov pove upravništvo „Slov. Nar.“

Gospodom

ki so zgovorni in občejejo v boljših krogih, se ponuja izdaten postranski zaslužek. — Povpraša se lahko vsak dan od 9. do 11. ure v Schellenburgovih ulicah št. 1. (1926)

Dobro izurjena prodajalka

za špecerijsko in manufakturno trgovino se vsprejme.
Pojasnila daje K. Planinšek, trgovec v Ljubljani, Dunajska cesta. (1925-1)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.
Odhod iz Ljubljane jnž. kol. **Proga čez Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Pizen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Pizen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zvečer osonni vlak v Jesenic. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 min. popoldne v Podnart-Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.** Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** jnž. kol. **Proga iz Trbiža.** Ob 5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra, Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. dopoldne osonni vlak z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Genevo, Curiha, Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Planja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. Vrhu tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20 min. zvečer iz Podnarta-Kropo. — **Proga iz Novega mesta in Kočevja.** Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 45 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v **Kamnik.** Ob 7. uri 25 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz **Kamnika.** Ob 6. uri 49 m. zjutraj, ob 11. uri 6 m. dopoldne, ob 6. uri 10 m. in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob nedeljah in praznikih. (1906)

Konces. zasobni učni zavod
za
risanje krojev in šivanje
oblek
Eme Schlehan
v Ljubljani, Židovske ulice 1.
Govori se lahko vsak dan od 9. do
12. ure zjutraj. (1902-2)
Kroji se prodajajo po meri.

Zaloga zlatine in srebrnin in pravih švicarskih ur.

Podpisani priporočam slav. občinstvu svojo veliko zalogo koles, posebno občeznana prava

Styria kolesa

s patentiranim krogličnem tečajem, najboljši in najsolidnejši sistem v l. 1900, jako trpežna in lahko tekoča.

Vsi modeli so **enotno** zboljšani in poleg tega so **jako** znižane cene.

Pripomniti moram, da imam v zalogi edino le modele 1900, kajti vse prejšnje razprodal sem v jeseni pod svojo ceno, samo da mi bode moč v sedanji sezoni le z letošnjimi modeli slavnemu občinstvu vstrezati.

☞ **Eniki poštine prosti.** ☜

Filiala v Kamniku: **Janko Pohlin.**

Spoštovanjem

Franc Čuden, na Velikem trgu nasproti rotovža.

(123-73).

Zaloga šivalnih strojev.

Sprejme se stalni paznik

z dobrimi spričevali. Prednost imajo penzionisti.

Več se pove v pisarni g. Deghenghija v hiši g. Kneza. (1911-2)

!!Važno za vsakega!!

Razprodaja za neverjetno nizke cene: 15 krasnih komadov za samo

3 gld. 5 kr.

1 jubilejna žepna ura Sidro-Remontoir iz niklja s krasno vdelanim pokričalom in s podobo cesarja Franca Josipa I. ali Svetega Očeta. Ima točno regulirano sekundarico. Ura se jamči 3 leta. (Ni nazidna ura, kakor, žal, pošiljajo mnogi bazarji mesto pozlačeni.)

1 verižica za uro, sestava oklepa (na zahtevo iz niklja ali posrebrena).

6 krasnih igel za zavratnike za gospode iz amer. double-zlata s kameni, podobnimi briljantom.

1 par krasnih gumbov za rokave iz američanskega double-zlata.

1 zbirka gumbov za srajce in ovratnike iz amer. double-zlata (5 komadov).

1 elegantno, novoiznajdeno toaletno pomanj-sevalno zrcalo. (Novost!)

Dokler zaloga obstoji, razpošiljam teh 15 komadov proti povzetju ali proti pošiljavi denarja pri naročilu za samih **gld. 3-05.** (Sama žepna ura iz niklja Anker-Remontoir stala je prej 5 gld.) Kar ne ugaja, sprejema v teku 8 dni radovoljno nazaj (1932)

E. Holzer

(1932)

zalagatelj zveze c. kr. avstrijskih držav. uradnikov in zaloga ur in zlatine na debelo **Krakovo — Stradom 18. — Krakovo.** Ilustrovani ceniki gratis in franko.

Ivan Kordik

v Ljubljani,

Prešernove ulice št. 10—14

priloga k početku šole vsake vrste

preje in bombaža

za kvačkanje in pletenje, kakor tudi kvačke in pletenke, po najnižji tovarniški ceni. (1898-2)

Ondi se dobé tudi druge šolske priprave, kakor svinčnike, peresi itd.

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Uradne ure od 8—12 dopoldne in od 3—6 popoldne.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(1933-1)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Ogersko-hrvatsko delniško društvo za slobodno plovitbo na Reki.

Ker je prvih 3300 delnic, imajočih pravico na dividendo leta 1900. pokritih, in z ozirom na obstoječe povoljno stanje brodarinskih kirij (naval) je odločilo doli podpisano društvo nabaviti še četrti parobrod ter nudi

na javni podpis 1100 delnic po 1000 kron

od št. 3301 nadalje, al pari, s pravico na dividendo bilance leta 1901.

Podpisi se sprejemajo pri sedežu društva na Reki proti istodobnemu vplačilu 30%, dočim se ostanek 70% more namiriti brez daljnega poziva do dne 31. decembra 1900.

Na temelju članka 4 društvenih pravil imajo posedniki delnic od št. 1—3300 od vsakih 3 delnic prednost na jedno novo.

Ogersko-hrvatsko delniško društvo za slobodno plovitbo na Reki.

Opomba: V smislu ogerskega zak. članka XXII. iz l. 1893 so delniška društva za pomorsko plovitbo oproščena pristojbin, koleka in davka za svoje delnice. (1873-3)

Mlad trgovski pomočnik

(manufakturst), zmožen slovenskega, nemškega in hrvatskega jezika v govoru in pisavi in italijanskega v govoru, ter ima tudi veselje do potovanja, želi svojo dosedanjo službo premeniti.

Ponudbe pod **A. B. upravništvu „Slov. Naroda“.** (1866-6)

Novo!

Novo!

V Lattermannovem drevoredu.

Kinematograf Oeser

model 1900.

V elegantnem paviljonu. Lastna električna razsvetljevna vpeljava.

Podobe v naravni velikosti.

Originalni posnetki.

Nov

interesanten in komičen program.

Razen tega

interesantni in izredno komični prizori.

Predstave vsak dan, in sicer ob nedeljah in praznikih ob 3., 4., 5., 6., 7. in 8. uri zvečer, ob delavnikih ob 4., 6. in 8. uri zvečer.

Cene: I. prostor 30 kr., II. prostor 20 kr. Otroci in vojaki iz moštva plačajo polovico.

Programi se dobé pri blagajni.

Veselošpovanjem

F. J. Oeser.

(1914-2)

Ženitev!

Segovec (33. let star), samostalen, s dobro poslujočo trgovino, in da isto še bolj razširi ali poveča, namenil se je poročiti v katerem času o pridnim dehtom ali mlado odovo, katere ima najmanj 10.000. gld. dole. (1910-2)

Samostalne imajo prednost!

Zapečatené priporočene ponudbe o fotografijo naj se pošljejo pod št. 100., upravništvu „Slov. Naroda“ v Ljubljani, Kongresni trg št. 12.

Naznanilo.

Vsak kašelj Vsako hripavost

kmalu odpravi moj povsod znani

uničevalec katara.

H. J. Rawitscher.

Te izborne karamele za kašelj se dobivajo zavoj po 50 vin. v Ljubljani v lekarnah **M. Levstek** in **U. pl. Trnkóczy.** (1930-1)

Najboljši bosenski kalcijev karbid

vsaki kg daje zajamčeno 290 do 320 litrov plina.

Glavna zaloga:

Edgardo Prister

v Trstu, Acquadotto št. 8.

(1836-3)

Zastopnik za Kranjsko in Spodnje Štajersko:

Fran Železnik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 7.

J. Rojina

na Sv. Petra cesti št. 27

izdeluje

elegantno jesensko obleko in zimsko obleko

(1927-1)

po

primerni ceni in

solidni postrežbi.

Domač učitelj

z zmernimi zahtevami, ki je že poučeval, se išče v nemško rodbino za učenca IV. a razreda gimnazije v Ljubljani.

Nemška vprašanja pod „Hauslehrer“ v Kranj, poste restante. (1912-2)

Kovačnica

g. Lenčeta na Laverca odda se takoj treznemu, spretnemu in samostojnemu kovaču z orodjem, ne da bi se kaka najemnina plačala, v izvrševanje kovaškega obrta.

Primerno najemnino plačati bode še le potem, ko se bode konstatovalo, da je kovačnica dobro obiskana.

Ker prebivalstvo delavnega in razumnega kovača komaj pričakuje, je za gotovo pričakovati, da bode imel vedno mnogo dela. (1895-12)

Koncipijenta

sprejmeta takoj (1904-3)

odvetnika dr. Josip Abram

in dr. Otokar Rybář

v Trstu.

Slovečki profesorji zdravilstva in zdravniki priporočajo

Želodčno tinkturo lekarnarja Piccoli v Ljubljani

dvornega založnika Nj. Svetosti papeža

kot **želodce krepujoče** in **tek vzbuja** **jačje**, dalje kot **prebavljene** in **telesno odprte** pospešujoče sredstvo, posebno onim, ki trpé na navadnem **telesnem** **zaprteju.**

Razpošilja se proti povzetju v skatljicah po II. 12 in več steklenicah. (1868-9)

Dediči trgovca gospoda Ant. Schusterja naznanjajo uljudno slavnemu občinstvu, da bode manufakturna trgovina pod tordko

Anton Schuster

nespremenjeno dalje poslovala. Proseč nadaljne naklonjenosti se priporočajo

A. Schuster-jevi dediči.

(1935-1)

Knjigarna

Kleinmayr & Bamberg

v Ljubljani, Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh v tukajšnjih in v vnanjih učnih zavodih uvedenih

šolskih knjig

v najnovjših izdajah, broširanih in v močnem vezu po najnižjih cenah. (1881-5)

Katalogi o uvedenih učnih knjigah dobé se zastonj.

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulant-
nejših pogojih. (1877-5)

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim
obrestim.
Zavarovanje proti kurzni izgubi.
Promese k vsem žrebanjem.

Sprejemanje denarnih vlog
na vložne knjižice, na tekoči račun in na giro-
konto s 4% obrestovanjem od dne vloge do
dne vzdiga.
Eskompt menjic najkulantneje.
Borzna naročila.

Izvršilna prodaja.

V petek, dne 21. kimovca 1900, ob 9. uri dopoldne
prodajale se bodo v Studencu (Brunndorf) izvršilnim potom **Angelo Alta-Jeve**
premakljive reči, in sicer:
**opeka, različne priprave za opekarnico, vozovi, 1 konj, 1
krava, 1 vol, 1 decimalna tehtnica, žito, 1 parni stroj
(lokomobila) na 4 kolesih.**

Kupci imajo položiti kupnino takoj v gotovini; pod tretjino cenila se ničesar ne
prodaja. (1913-2)

Američanski skrob na lesk

Frica Schulz-a v Hebu (Eger) in v Lipskem

zajamčeno prost vseh škodljivih snovij.

Ta doslej neprekošeni skrob se je prav izredno obnesel; ima v sebi
vse za dober uspeh potrebne snovi v pravem razmerju, tako, da je
vporaba vedno gotova in lahka. Zaradi mnogih ponarejanj naj se
pazi na gorenjo tovarniško znamko, ki je natisnena na vsakem zavoju. **Cena zavoju
24 vinarjev.** Dobiva se v skoro vseh specerijskih in drogerijskih trgovinah in prodajal-
nicah mila. II. (1862-4)

Preje **A. Kasch** Preje
Ferd. Bilina & Kasch. Ferd. Bilina & Kasch.

Židovske ulice št. 1

priporoča za jesensko in zimsko sezono

rokavice

najboljših vrst in sicer: najfinejše glače in iz pralnega usnja, iz gorkega blaga in
kožušne rokavice po znižanih cenah.

Velika zaloga vojaških rokavic lastnega izdelka.

Vedno najnovejše kravate, ovratniki, manšete, predprsa za gospode itd.

Kovčegi za potovanje, ročne torbe in vsakovrstni drugi predmeti.

Naj se blagovoljno uvažuje!

Prodaja vseh prevzetih predmetov po cenilni ceni.

Rokavice se snažijo in perejo. (1895-2)

Člne knjige

za vse šole

kaikor tudi

vse druge šolske * * *

* * * * * potrebščine

priporoča

(1880-5)

L. Schwentner

knjigotržec, Dvorski trg št. 3.

Umetniška razstava v „Mestnem domu“

vsak dan od 9. dopoldne do 4. popoldne.

P. n.

občinstvu uljudno naznanjam, da sem prevzel v najem

gostilno na Bregu, bivšo Vipavsko zadrugo.

Točil bom pristna dolenska, vipavska in istrijska vina, kakor tudi izborna
Reininghausovo marčno pivo po zmerni ceni, in so vedno mrzla in gorka jedila na raz-
polaganje. Za obilen obisk se priporočam

Anton Zabukovec

bivši gostilničar „pri Šikcu“ v Gradišči.

(1787-5)

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznani izvrsten **Portland-cement** v vedno enakomerni,
vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise gledé tlakovne in od-
porne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznane izvrstno **apno.**

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(1298-12)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Stajerski **LODEN** za obleke
plašče
haveloke
športne obleke
gasilce
livreje vse čista
robna
volna

Najmodernejše in najboljše kvalitete **SUKNENEGA BLAGA**

za moške obleke (1888-2)

Največja zaloga raznega blaga za **ZIMSKE SUKNJE**

Črno in modro tkano blago (Kammgarne), ševiot od 113.— naprej.

Vzroci stroškov prosti.

Oddelek za sukno firme **KASTNER & ÖHLER, GRADEC.**

Čestitam in se radujem z Vami
na tako dobrem izdelku

piše odlični trgovec gospod J. Prelog iz Trsta „Prvi kranjski to-
varni testenin Zaidersič & Valenčič v Ilir.
Bistrici“.

(880-21)

Original tega pisma z dne 22. januarja t. l. je vsakemu na ogled.

Trgovec z
železnino

Andr. Druškoviča
naslednik

Val. Golob

Mestni trg št. 10

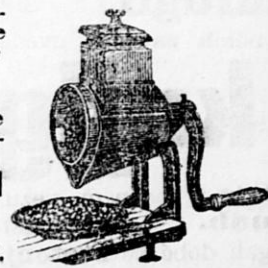

založnik zveze avstr. c. kr. državnih uradnikov

priporoča svojo bo-
gato zalogo hišne
in kuhinjske
opreme.

Zaloga
vseh za stavbe
potrebni predme-
tov, kakor tudi
Roman in Portland
38 cementsa.

Zaloga nagrobnih križev.

Prej **Alojzij Erjavec** Prej
J. Zor črevljarski mojster v Ljubljani, Cevljarske ulice 3.

Po večletni skušnji, kakor tudi po dovršenem
strokovnem tečaju v Ljubljani c. kr. tehnolo-
gičnega obrtnega muzeja na Dunaju mi je mogoče
vstrezati vsem zahtevam svojih p. n. naročnikov.
Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občin-
stvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval.
Delo je ceno, pošteno in trpežno. V zalogi so
razna mazila, voščila za črno in rujavo obuvalo,
ter razne potrebščine za to obrt. 38

Mere se shranjujejo. — Vnanjji naročilom naj se pridele vzorec.

MODERCE natančno po životni meri

za vsako starost, za vsaki život in v vsaki faconi
priporoča

HENRIK KENDA v Ljubljani, Glavni trg
št. 17.

Skladišče za modno blago, pozamentrije, trakove, čipke, svileno blago, perilo,
e e e e e klobuke za dame, tkana in kratka roba na debelo in drobno. e e e e e

Josip Oblak

umetni in galanterijski strugar
Trubarjeve ulice št. 3

izvršuje vsakovrstne v njegovo stroko spadajoče
stvari po najnižji ceni. Palice za okna od 50 kr.
do 2 gld. 25 kr., kegljiške kroglice 12 cm debele
1 gld. 25 kr., 13 cm debele 1 gld. 60 kr., noge za
omare od 3 do 5 kr. — V zalogi ima tudi razne
cigarnike in zdravstvene pipe do najfinejše vrste.
Popravila od kosti, roga, morskih pen, jantarja,
lesa izvršuje po najnižji ceni. 38

Pekarija in slasčičarna
Jakob Zalaznik
Stari trg št. 21.

Podružnici:

Jurčičev trg 3. Vegove ulice 12.

Tu se dobiva 4krat na dan sveže, ukusno,
zdravo in slastno pekarsko pecivo, vseh
vrst kruh na vago, prepečenec (Vanille-
Zwiebak), kakor tudi

ržen kruh

hlebčki po 10, 15 in 25 kr.

V slasčičarnici postrezam z najfinejšim
nasladnim pecivom in s finimi pristnimi
likérji ter z Vermouth-vinom. Posebno
opozarjam na fine Indijanske krofe in
zavitke s smetano napolnjene. 38